

Belföldi hírek

bb 1. sokrétű kulturális kapcsolat hazánk és az ndk között -
az mti és az adn jelenti

ö szö-nn-ro/mm um zs cz

1975. augusztus 5.

szerteágazó, sokrétű kapcsolat és dinamikus fejlődés jellemzi hazánk és az ndk együttműködését a művészeti, irodalmi élet területein. az irodalmi művek kölcsönös megjelentetésének tapasztalatairól, a színművek, filmalkotások fogadtatásáról, a képzőművészeti és zenei események gazdag választékáról számolnak be közös tudósításukban az mti és az adn hírügynökség munkatársai.

mindkét országban természetes és folytonos törekvés, hogy a klasszikus művészeti értékek mellett egyre szélesebb rétegek számára tegyék hozzáférhetővé a szocialista világnézetű, elkötelezett szerzők műalkotásait. az elmúlt három évtizedben az ndk irodalmából mintegy hat és félszáz mű látott napvilágot magyarországon, több mint nyolcmillió példányban. a német klasszikusok hagyománya elevenen él a magyar olvasótáborban. goethe 45 kiadásban, 300 ezer példányban, heine 20 kiadásban, csaknem 150 ezer példányban, schiller 17 kiadásban, 200 ezer példányban került az olvasókhöz. hasonlóan jelentős a xx. századi haladó német írók és a szocialista német irodalom legjelentősebb műveinek kiadása is. 1945 óta thomas mann 75 kiadást ért meg, s elkészült összes műveinek tizenkét kötetes sorozata is. anna seghersnek szinte minden műve megjelent magyarul. hamarosan napvilágot lát brigitte reimann „franciska linkerhand”, című regénye, kunert „amerikai utinapló”, -ja, s a tervek között szerepel wolf „under den linden”, című regényének megjelentetése is. nyomdában van a régóta várt ndk költészeti antológia is, amely teljes keresztmetszetet nyújt a baráti ország lírájáról.

/folyt.köv./

- 1 -

ll

bb 1. /sokrétü ...1.folyt./um

a magyar-ndk kulturális kapcsolatok az elmúlt években új tartalommal, új formákkal bővültek a színházi élet területén is. az ndk-ban tavaly megtartott magyar színházművészeti napok viszonzásaként, az idén november 20. és 30. között budapesten és az ország számos városában kerül sor az ndk színházi és zenei napjainak megrendezésére. ennek programjában - jóllehet a klasszikusok sem hiányoznak majd - a mai aktuális gondokat, problémákat, megelevenítő ndk-beli drámák, darabok bemutatásán lesz a hangsúly. az ünnepi megnyitóra a budapesti nemzeti színházban kerül sor, ahol müller, gladkov regénye nyomán készült „cement”, című drámáját viszik színre. a vigszínházban plenzdorf „az ifjú w. keservei”, a madách színházban brecht-összeállítás, az irodalmi színpadon pedig johannes r. becher versválogatása fogadja többek között az érdeklődőket.

a magyar közönség az utóbbi öt esztendőben 50, az ndk-ból származó filmalkotást láthatott, amelyek közül különösen a két-részes goya-életrajzfilm aratott nagy sikert, erre több mint 350 ezren voltak kíváncsiak. különösen a fiatalok körében kedveltek az ugynevezett indiántörténetek. az ilyen témájú öt produkciót csaknem hatmillióan kísérték figyelemmel. a közeljövőben láthatja a publikum „a színész felesége”, című alkotást és a goethe műve nyomán készült „vonzások és választások”, című filmet.

szép eredmények születtek a képzőművészeti életben is. a magyar művészek rendszeresen részt vesznek az ndk-beli nagy nemzetközi seregszemléken, s ndk-beli művészeket szívesen látunk hazai nemzetközi bemutatókon. most készül el az 1976-80-ig terjedő időszak kiállításcsereprogramja is. közvetlen együttműködés alakult ki, amely gyümölcsöző munkává ért az elmúlt években a magyar munkásmozgalmi múzeum és a német történelmi múzeum, a néprajzi múzeum és a lipcsei néprajzi múzeum között.

fölldülőben vannak zenei kapcsolataink is. az elmúlt évben 38 magyar muzsikusként csaknem 90 alkalommal szerepelt az ndk-ban, míg nálunk 35-en viszonzták a vendégszereplést.

országaink kulturális minisztériumainak támogatásával különösen jó együttműködés alakult ki a nemzetiségi kulturális területen. magyar nemzetiségi együttesek vendégszerepeltek nem egy alkalommal az ndk-ban.

x x x

/folyt.köv./

- 2 -

bb 1. /sokrétü ...2.folyt./um

az ndk színházaiban gyakran játszanak magyar darabokat. az elmúlt év őszén rendezték meg a magyar színházművészet napjait, s ennek eredményeként az ndk színházi szakemberei és a színházat szerető közönség közelebbről ismerkedhetett meg a legjelentősebb magyar színpadi szerzőkkel, tovább bővíthetett az ndk színházainak repertoárja. az ndk-ban tavaly 31 magyar színdarabot tűztek műsorra, s közülük több jelenleg is a repertoáron szerepel. a legtöbbet játszott szerző örkeny istván, akinek „tóték”, és „macskajáték”, című darabjai jelenleg is nagy sikert aratnak a berlini volksbühne színpadán. elsősorban a fiatalabb korosztály körében hódít weimarban a „képzelt riport egy amerikai popfesztiválról”, című musical, amely déry tiber azonos című kisregénye nyomán készült. a drezdai staats-theaterben sarkadi imre „elveszett paradicsom”, című darabját, más ndk-beli színházak pedig kertész ákos „névnap”,-ját tűzték műsorra. nagy a sikere gyurkó lászló „szerelemem elektra”, című darabjának, amelyet a cottbusi városi színházban láthat a közönség.

a magyar zenei alkotások közül az ndk-ban elsősorban bartók és kodály műveit kedvelik. napjainkban a berlini staatsoperben látható bartók: a csodálatos mandarin című balettje, a berlini komische operben pedig nagy sikerrel megy kodály háry jános.

szoros együttműködés alakult ki a könyvkiadásban is. a volk und welt kiadó a közelmúltban jelentette meg kertész ákos „makra”, című regényét, s a közeljövőben lát napvilágot helta jeno egyik könyve is az aufbau kiadó gondozásában. ugyancsak még az idén megjelenik az ndk-beli aufbau és a magyar corvina kiadó közös gondozásában a „magyar elbeszélők”, sorozat egyik újabb kötete, eötvös józsef „magyarország 1514-ben”, című történelmi regénye és mándy iván egy elbeszélés-gyűjteménye. az ndk fennállása óta összesen 230 magyar mű jelent meg a baráti szocialista országban német fordításban. nemrég berlinben a magyar-ndk barátság és kultúra napjai című rendezvénysorozat alkalmából kiállítást rendeztek, amelyen felsorakoztatták a magyar irodalom legjelentősebb képviselőinek műveit.

az elmúlt évben az ndk kiadói több ismert magyar szerző művét jelentették meg. kiadták például déry tiber „felelet”, „a befejezetlen mondat”, „az óriás és egyéb elbeszélések”, valamint a „képzelt riport egy amerikai popfesztiválról”, című műveit. egyébként az első magyar szépirodalmi alkotás, amely az ndk-ban megjelent, illyés gyula „a puszták népe”, című műve volt. 1968-ban ungarische dramen címmel gyűjteményes kötet ismertette meg az ndk olvasóközönségét a magyar drámairodalom legkiválóbb alkotásaival. a volk und welt kiadó adta ki ady endre, józsef attila és radnóti miklós költeményeinek válogatásait. az aufbau kiadó pedig a magyar corvinával együttműködve jelentette meg öt évszázad magyar költészetének antológiáját. /mti-adn/

- 3 -

bb 2. virágzik a ciklámen a soproni hegyekben

vid/um fm cz

1975. augusztus 5.

az alpesi táj egyik jellegzetes, illatos és kedves virága, a ciklámen hazánkban legnagyobb tömegben a soproni hegyekben található. a hegyvidék különböző részein - elsősorban a brennberg-völgyben, a kecske-patak völgyében - megkezdődött a virágzás. a ciklámen védett virág - ennek ellenére sajnos - sokat leszednek belőle a turisták. /mti/

--

bb 3. vállalati pártszervezetek segítsége a beruházások tervszerű megvalósításában

i gy/s um hi cz

1975. augusztus 5.

a főváros v. kerületében jónéhány nagyvállalat foglalkozik beruházások tervezésével és lebonyolításával, tevékenységük jelentősen befolyásolja a központi nagyberuházások színvonalát, határidejét. e nagyvállalatok feladatairól, munkájáról, a beruházások megvalósulásának helyzetéről tájékozódott legutóbbi ülésén az v. kerületi párt- végrehajtó bizottság.

a tapasztalatok szerint változatlanul nehezítik a kivitelezést a tervszolgáltatás különböző hiányosságai, például a technológiai bizonytalanságból eredő késedelem, nehézkes és lassu például a paksi hőerőmű tervszolgáltatása, s ez gátolja a kivitelező 22. számú állami építőipari vállalat munkáját. a szegedi kőolaj- és földgázipari létesítmény kivitelezésében kooperáló vállalatok tevékenységét a többszöri tervmódosítás hátráltatta. a beruházási döntések jobb előkészítésével meg lehet és mielőbb meg is kell szüntetni a bizonytalankoadásból adódó szervezetlenséget és idővesztéseket is - hangsúlyozták a párt-végrehajtó bizottság ülésén. néhány közelmultban befejezett nagyberuházás tapasztalatai azt mutatják, hogy az v. kerületi vállalatok már több eredményes intézkedést tettek a vonatkozó párthatározat érvényesítésére. a nagyberuházások változatlanul hosszú átfutási ideje és a még föllelhető költségtülpések mégis azt jelzik, hogy az elért sikerek csupán az első, bár igen fontos lépések. a beruházások előkészítésében, megvalósításában és üzembehelyezésében egyaránt előfordulnak még hibák. a beruházásokat elhatározó szerveknél gyakorta tapasztalható műszaki-gazdasági bizonytalankodás megszüntetésével növelni lehetne a tervezésre és kivitelezésre fordítható időt.

/folyt.köv./

- 4 -

bb 3. / vállalati ...1.folyt./um

a párthatározat teljes értékű végrehajtásában, a beruházási tevékenység gyökeres megjavításában fontos feladat hárul a vállalati pártszervezetekre. az eltelt időszakban néhány pártszervezet kezdeményezésére együttműködést elősegítő megállapodások, szocialista szerződések jöttek létre a kiemelt nagyberuházások tervszerű megvalósításáért. a 22. számú állami építőipari vállalat például minden nagyberuházásnál együttműködési megállapodást köt a beruházóval, amelyet negyedévenként értékelnek. a féléves, illetve az éves eredményekről a vállalat igazgatója a pártbizottság előtt beszámol, a testület ennek alapján határozatokat hoz a kommunisták mozgósítása, a feltárt gondok elhárítása érdekében. az ut- és vasutépítő vállalat is hasonlóan ellenőrzi és segíti a munka hatékonyságának javítását. a vállalat a szegedi kőolaj- és gázfeldolgozó 1976 júniusi üzemindítására szocialista szerződést kötött a kooperáló vállalatokkal. a feladatok végrehajtásában a helyi pártszervezet bátran támaszkodik a kisz-tagokból szervezett szocialista brigádok ajánlásaira, és különös figyelemmel kíséri ezeknek az ifju brigádoknak a politikai fejlődését.

a további feladatokról szólva a párt végrehajtó bizottság ülésén kiemelték: a beruházások bonyolult folyamatában a legtöbbször elmosódik az egyéni felelősség, s ez akadályozza a hiányosságok gyors felismerését és megszüntetését. ezért különösen fontos, hogy a pártszervezetek a személyi felelősség érvényesítésében minden lehetséges módon támogassák a gazdasági vezetést. ugyancsak gátat kell vetni a beruházási gyakorlatban tapasztalható túlzott biztonsági törekvéseknek, amikor a megvalósuló létesítmények várható termelési mutatóit általában aláértékelik, a beruházási költségeket pedig indokolatlanul megemelik. a pártszervezeteknek változatlanul nagy súlyt kell helyezniük a népgazdasági érdek elsődlegességének érvényesítésére. a párt- a szakszervezeti és a kisz-szerveknek egyaránt feladata a társadalom erőinek összefogása a kb-határozat megvalósítására. /mti/

--

bb. 4. magyar szerszámgépek sikere párizsban - a magyar-francia kooperációs gyártás

i sz /pf um ie cz

1975. augusztus 5.

nagy sikere volt a magyar szerszámgépeknek a nemrég véget ért párizsi szerszámgép világkiállításán. a bemutatón a technimpex külkereskedelmi vállalat szervezésében a csepel művek, a szerszámgépipari művek, valamint a diósgyőri gépgyár legújabb szerszámgépeit és nc-vezérlésű berendezéseit állította ki.

/folyg.köv./

- 5 -

bb 4. / magyar szerszámgépek ...folyt./um

a kiállítás eredményeként a technoimpex ezekben a hetekben több mint 4 millió dollárért adott el több mint 160 szerszám-gépet, köztük 23 numerikus vezérlésű. nszk-beli, olasz, francia és más nyugati cégeknek. további 1.2 millió dolláros eladásokról most folynak a tárgyalások.

az ideai párizsi világkiállítás eredményének könyvelhető el az első magyar-francia szerszámgyártási kooperáció létrejötte is. a szerződés alapján egy számjegyzérlésű, ugynevezett nc megmunkáló gépcsald korszarusított változatainak mechanikus részét magyarországon állítják majd elő a következó években, az elektromos részegységeket és az nc vezérléseket pedig a francia partner gyártja. a partnerek megosztották a piacokat, de szó van közös értékesítési fellépésről is. a francia szerszámgyártással már eddig is alakult ki együttműködés, például a szim esztergomi marógépgyára francia licenc alapján jelenleg is gyárt marógépeket.

a szakemberek szerint a párizsi seregszemlén kötött üzletek, tárgyalások elősegítik a magyar szerszámgyártás nagyobb tőkés piaci kivitelét. /mti/

--

bb 5. robbantással bontják szeged régi partfalát - épül az alsó rakpart lépcsősora

vid/um fm cz

1975. augusztus 5.

a szegedi partfal rekonstrukcióját a város lakóinak és nagy létszamu vendégeinek állandó figyelme kíséri. szemlátomást alakul ki a belváros új árvédelmi vonala. a közgazdasági technikumtól a móra ferenc muzeumig megépített szögtámfal melletti járda alapozását befejezték. már sokan sétálnak rajta, s gyönyörködnek a folyóra nyiló kilátásban, a tiszaparti panorámában. a hat-száz méteres új szakaszon felszerelték a lámpákat és az esti órákban is jó a megvilágítás. rövidesen megkezdik a járda aszfaltozását, amelyet éjszaka végeznek, hogy nappal ne zavarják a sétány járókelőit.

az alsó rakpartra vezető lépcsősort is alapozzák zsaluzással, betonozással. erre kerülnek burkoló felületként az előregyártott lépcsősor elemek. amint haladnak a munkákkal, olyan ütemben bontják a régi támfalat, robbantással nyolc-tíz méteres szakaszokat távolítanak el.

/folyt.köv./

- 6 -

bb.5. / robbantással ...folyt./um

a rekonstrukció olyan stádiumba került, hogy az ujjáépülő tiszapart egyre szebbé, rendezettebbé válik. érdekes, modern vonalú az új szögtámfal. a muzeum előtti szakaszán hozzáfogtak a végleges forma kialakításához: csiszolt felületű kövekkel borítják.

az alsótiszavidéki vizügyi igazgatóság eddigi legnagyobb szabású építkezését az idén nehezítették a folyón levonuló árhullámok. négyszer öntötte el rövidebb-hosszabb időre a rakpartot a víz. ettől független jó munkaszervezéssel elérték, hogy az ujjáépítés a pénzügyi ütemezés szerint halad./mti/

--

bb.6. kiszabadítják kőszeg középkori városfalát

vid/um fm cz

1975. augusztus 5.

a kis területű vas megyében 600 műemlék-, illetve műemlék-jellegű épületet tartanak nyilván. tervszerű helyreállításuk tizenöt éve kezdődött meg nagy anyagi ráfordítással. az építmények zömét közösségi célokra hasznosítják. a legnagyobb munkák színvonalát alakítása után a középkori belváros házai is sorra „megfiatalodnak”, „nemsokára eredeti szépségében látható a 17-18. századi városfalon belüli település együttes. a városfalat egyébként csak nagy munkával, fokozatosan tudják kibontani; ugyanis az évszázadok során különböző, kisebb-nagyobb épületeket emeltek a vas-tag kőfalra.

nagyszabású helyreállítási munkákra kerül sor szombathelyen, sárváron és körmenden is. az idén a megye 15 millió forintot költ műemlékvédelemre. sárvárott a nádasy-vár restaurálása van továbbra is napirenden. a kőszegihez hasonlóan ebből a múltból örökölt erődből is művelődési központot hoznak létre. a költségekhez a magyar vagon- és gépgyár is hozzájárult, hogy ottani gyáregységének dolgozói minél előbb élvezhessék a művelődési központ nyújtotta szolgáltatásokat. /mti/

--

- 7 -

bb.7. új filmsorozatok a tv képernyőjén

rm/zsu um hi cz

1975. augusztus 5.

a következő hetek, hónapok tévé-műsoraiban jelentős helyet foglalnak el a különböző szórakoztató, ismeretterjesztő filmek, filmsorozatok. bemutatásra vár például a saturnus akció című, háromrészes csehszlovák tv-film, amely a II. világháború idején játszódik. saturnus akciónak nevezték a nácik azt a nagyszabású tervet, amelyet a front mögötti diverziós cselekmények, szabotázs-akciók elkövetésére dolgoztak ki. a film a szovjet kémelhárítók munkáját követi nyomon, izgalmas fordulatok felelevenítésével. hatrészes dán film a csempészek. a bűnügyi sorozat két csempészbanda versengéséről, majd leleplezéséről szól.

a polgárháború éveiről készített stilizált, balladisztikus történet a bumberas című szovjet filmsorozat, amely a kritikák szerint az elmúlt évek legjobb produkcióinak egyike. az összeesküvők című ndk filmsorozat története egy fegyház falai között kezdődik, és 1946 tavaszáig tart, olyan emberekről szól, akik nehéz történelmi időszakban vállalták a pártéret, a munkásosztályért vívott harcot.

folytatódik a tenger titkait bemutató népszerű sorozat is, ebben cousteau kapitány és expedíciójának tagjai ezúttal elsúlylyedt hajóroncsok után kutatnak. láthatjuk többek között a lazacok vándorlását, és jó néhány érdekes, kiveszőfélben levő állatfajt is. a műalkotások a szajna mentén című lírai hangulatu film a szajna menti falvakról, városokról, műemlékekről és nem utolsósorban párizsról szól. kétrészes nszk-film idézi elénk a rajna delta-vidékének állat- és növényvilágát. egy másik, ugyancsak nszk film kaktuszok, kolibrik, orchideák címmel a dél-amerikai trópusok egzotikus tájaira kalauzol.

szociográfiai jellegű dokumentumfilm a finnországban élő cigányok helyzetéről, életük problémáiról az egy felbomló cigány-család című alkotás. india bonyolult vallási, és hatalmi problémáiról, technikai fejlődéséről, kulturájáról tájékoztatja a nézőket a sókarcu india című alkotás. /mti/

--

- 8 -

bb 8. sarjufészek - kései fiókák csongrád rezervátumaiban
- a vízkáros ellenére jó a madárszaporulat

vid/um fm cz

1975. augusztus 5.

csongrád megye természetvédelmi területein befejeződött a költési idény. a rezervátumok kezelésével, értékes madárvilágának megóvásával megbízott szegedi állami erdőrendezőség felmérése szerint a belvizek és az ismétlődő árhullámok sok fészekaljat tettek tönkre. az elemi csapás okozta pusztítások ellenére mégis kedvezőnek mondható az idei madárszaporulat. az első sikertelen költés után ugyanis újabb, ugynevezett sarjufészek ezreit rakták a károsult madárcsaládok. az időbeli eltóladásból adódóan viszont nagyon vegyeskoru az állomány a természetvédelmi területeken. a vadrécék egy része későn kelt, sok a repülési még alig tudó fiatal madár. ezért az augusztus 1-én kezdődött vadászati szezonban nincs megengedve az ugynevezett taposó vadászat, amikor vízből hajtják meg a récéket. csak a repülésben, huzásban lévőkre szabad löni, hogy a még gyenge példányokat kíméljék.

a szegedi fehértón háromezer pár dankasirály mellett szerecsen sirályok is neveltek fiókákat. magyarországon csak itt fészkelnek szerecsensirályok. a partmenti nádasokban több mint ötven pár vörösgém és üstökös gém költött eredményesen. az egyik halastónak a műszaki munkák miatt szárazon maradt medrében három gulipáncsalád fészelt, ami fehértón a utóbbi évtizedben nem fordult elő.

a pusztaszeri rezervátum féltve őrzött ritka madárfajai ugyancsak sok utódot neveltek. e terület védetté nyilvánítása érdekében 1965-ben csupán három pár fészkelő gólyatöcsöt figyeltek meg, most pedig tizennégyet. e madárfajnak magyarországon máshol ugyszólván már nincs zavartalan költő területe. /mti/

--

- 9 -

felhasználható: 9 órától

bb.9. gyermekélelmezés - korszerű táplálkozás - ülést tartott a
xiv. kerületi tanács végrehajtó bizottsága

t pr/zsu/p hi -cz

1975. augusztus 5.

a xiv. kerületi tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén elismerését fejezte ki zugló gyermekétkeztetésében kifejtett tevékenységéért a gyermekélelmezési vállalatnak, illetve a csepel vendéglátó vállalatnak, főként a gyermekélelmezési vállalat, illetve a csepel vendéglátó vállalat segítségével. a gyermekélelmezési vállalat egymaga több mint 11 ezer gyermek étkeztetéséről gondoskodott, s jóllehet, az 1973-ban életbe léptetett új nyersanyagnormák lehetővé tették a szolgáltatási színvonal emelését, a végrehajtó bizottság véleménye szerint előbb-utóbb szükség lesz a normák újabb, központi rendezésére. az óvodásoknak 8 forintért, általános iskolásoknak 8.80-ért, felső tagozatosoknak 9.30-ért főzhetnek, ezek az összegek azonban alacsonynak bizonyultak a táplálkozás-tudomány szempontjából megfelelőbb heti étrendek kialakításához. a csepel vendéglátó vállalat főként zugló négy középiskolájának főz, - lehetőségeinek bővítésére a végrehajtó bizottság újabb konyhák átvételét javasolta. az új, 1975/76-os tanév teeendőit felmérve a végrehajtó bizottság megállapította, hogy szeptember elsejétől naponta 3 ezer adaggal több meleg ételre lesz szüksége a kerületi gyermekintézményeknek, iskoláinak. ésszerű szervezéssel, beruházás nélkül is lehetőséget találtak erre; a kerületi tanács kereskedelmi osztályának javaslatára az újabb 3 ezer gyermeket nyolc, már régebben működő konyháról látják el. a mafilm lumumba utcai konyhája például egymaga 400 adagot vállalhat, de ott van a sorban a máv hármán kató hűtőházának vagy a műm mogyoródi uti kollégiumának konyhája is.

g/folyt köv ./
7.50/p

-10-

g¹⁵g

bb.9. gyermekélelmezés....folyt/p

keddi ülésén elemezte a végrehajtó bizottság az észak-pesti vendéglátóipari vállalat tevékenységét is, közelebbről: érvényesülnek-e ételkinálatában a korszerű táplálkozás követelményei. a tanács vezetőinek megállapítása szerint a vállalat üzletpolitikai ter-veiben kidolgozta a korszerű, egészséges táplálkozást elősegítő teendőket, a diákoknak olcsó menüt biztosítanak, kedvező tapasztalatokkal árusítják a gastrofol ételeket, növelték a z üdítőitalok forgalmát. öröndetes adatok tanuskodnak a biológiai értékes nyersanyagok növekvő felhasználásáról; a vállalat 1975 első három hónapjában 43 százalékkal több gombát, 10 százalékkal több halat, két százalékkal több baromfit dolgozott fel, mint 1973 hasonló időszakában./mti/

.-.

bb.10. a szülőtartásról és mértékéről - mit mond a jogszabály?

i tf/s/p hi -cz

1975. augusztus 5.

a családi élettel kapcsolatos jogellenes magatartások - tehát a szankcióállandó bűncselekmények - között, több év átlagát tekintve, növekszik / 1972-ben 83,7, 1973-ban 87,7, 1974-ben 87,9 százalék volt/ az aránya azoknak a bírósági ügyeknek, amelyek tartási kötelezettség elmulasztása miatt indítanak. kétféle családi jogállásban vannak a tartásra rászoruló: gyermekek vagy szülők. a gyermektartási kötelezettség többnyire a jogban járatlank előtt is ismert, kevésbé mondható el azonban ugyanez a szülőtartásra vonatkozó jogi előírásokról. ez utóbbi témáról kért tájékoztatást az illetékesektől az mti tudósítója:

mint a családjogi tartási kötelezettségnek általában - mondták-, így a szülőtartásnak is két fontos előfeltétele van: a rászorultság és a tartási képesség. a rászorultság itt annyit jelent, hogy az idős kora vagy más ok miatt munkaképtelen szülőnek nincs olyan vagyona, illetőleg jövedelme, amelyből megélhetését biztosíthatná. tartásra az a gyermek képes, aki vagyoni helyzetéből adódóan rendszeresen hozzá tud járulni szülőjének az eltartásához anélkül, hogy ezáltal saját magának, illetőleg gyermekének vagy házastársának az eltartását veszélyeztetné. /egyébként a gyermek és a házastárs a tartási kötelezettség rangsorában megelőzi a szülőt./

/folyt köv ./
7.55/p

-11-

g¹⁵g

bb.10. a szülőtartásról.....folyt/p

nem tarthat igényt a tartásra az a szülő, aki a gyermekével szemben fennálló kötelezettségeit olyan súlyos mértékben megszegte, ami az alapvető erkölcsi elvek teljes semmibe vételét mutatja / például aki különváltan élő feleségének gondozásában álló gyermekével csecsemőkorától kezdve egyáltalán nem törődött és tartásához semmivel sem járult hozzá /- nem teszi azonban érdemtelenné a szülőt a tartásra, ha gondoskodása a gyermekéről nem terjedt túl a bíróság által megállapított gyermektartási díj megfizetésén. a szülőnek a tartásra való érdemtelenségét - amely csak egészen kivételes esetben állapítható meg - a gyermeknek kell bizonyítania.

amennyiben a tartásra szoruló szülőnek több gyermeke van, a tartási kötelezettség valamennyi gyermeket terheli. ilyen esetben a gyermekek között a tartási kötelezettség egyenlő arányban oszlik meg, ettől azonban a gyermekek anyagi viszonyaira tekintettel el lehet térni és más megosztási arányt lehet alkalmazni. így például olyankor, ha a gyermekek eltérő anyagi és családi körülmények között élnek, nyilvánvalóan az a méltányos, hogy a nagyobb jövedelmű és kevesebb családtag eltartásáért felelős gyermek nagyobb arányban járuljon hozzá szülőjének az eltartásához, mint a kifizetésű, többgyermekes testvér. ha az egyik gyermek meghal, a rájutó tartás teljesítése gyermekeire, tehát a tartásra jogosult személy unokáira hárul, feltéve, hogy az unokák a tartásra képesek.

az örökbe fogadott gyermek ugyanúgy köteles eltartani örökbe fogadó szülőjét, mintha vérszerinti gyermeke lenne. e kötelezettség megelőzi az örökbe fogadott gyermeknek vérszerinti szülőjével szemben fennálló tartási kötelezettségét is. a mostoha gyermek akkor köteles eltartani mostoha szülőjét, ha a mostoha szülő az ő eltartásáról hosszabb időn át gondoskodott. ugyanez vonatkozik a nevelt gyermekekre is.

ami a szülőtartási kötelezettség mértékét illeti: a gyermektartási díjtól eltérően a szülőtartás vonatkozásában a jogszabály nem ír elő mértéket a tartásdíj összegeire. **vita esetén** ezt a bíróságnak - az ügy összes körülményeire figyelemmel - kell megállapítania, annak a szabálynak az alapulvételével, hogy a tartásra kötelezett gyermek a tartás teljesítése képpen köteles anyagi viszonyaihoz képest szülőjét mindazzal ellátni, ami annak megélhetéséhez szükséges.

/folyt köv ./
8.00/p

-12-

g20g

bb.10. a szülőtartásról.....2.folyt/p

olyan esetekben, ha a szülőnek van bizonyos keresete vagy jövedelme, de az a megélhetéséhez nem elegendő, a tartási kötelezettség megállapításánál ezt a jövedelmet figyelembe kell venni. a szülőtartásra kötelezett gyermek a tartást - választása szerint - saját háztartásában természetben vagy hátként előre pénzben szolgáltathatja ./mti/

.-.

bb.11. új mezőgazdasági csávázógép sikeres próbája a bmg-ben

i jf/tr/p ie -cz

1975. augusztus 5.

a budapesti mezőgazdasági gépgyárban nagy sorozatban gyártják a mezőgazdasági csávázó gépeket, amelyekkel a növényi betegségek és a kórokozók elszaporodásának megelőzésére a vetőmagvakat fertőtlenítik. az üzemben sokéves munkával fejlesztették ki a mobitox automata gépet, amelynek kezeléséhez nincsen szükség személyzet jelenlétére. ez fontos, mert a csávázásnál alkalmazott higany erős mérgező, és emiatt a munkavédelemnek különös jelentősége van. ráadásul a felhasznált vegyszer eléggé drága, a tervezőknek szem előtt kellett tartaniuk, hogy a gép takarékosan „bájon”, a kémiai anyaggal.

a mobitox valamennyi követelménynek megfelel, és nemcsak hazánkban, hanem külföldön is igen keresett. eddig huszezer csávázógép készült el a gyárban, ami világszerte egyedüli teljesítménynek számít ebben a „géposztályban”, a gépek háromnegyed része exportra került, főként a szovjetunió gazdaságaiban használják a mobitoxot, de bevált a magyar gép az ndk-ban, csehszlovákiában, bulgáriában és jugoszláviában is.

a bmg-ben a gyártást megelőzően egész sor műszaki intézkedésre került sor. egyebek között új üzembrészt építettek, ahol a gépeket festik. a gyártó csarnokban ujabban univerzális szerszámokat alkalmaznak egy-egy gépalkatrész formázására.

a bmg-ben a gyártási tapasztalatok alapján tovább fejlesztették a mobitox típust. elkészítették a super-változatot, amelynek műszaki próbái sikeresek voltak. a következő időszakban ezt a gépet szintén sorozatban gyártják./mti/

8.10/p

.-.
-13-

g20g

bb.12. több gyümölcs, jobb zöldségellátás, mint tavaly ilyenkor

1/ol/zsu/ie/a/-cz

1975. augusztus 5.

néhány cikk kivételével zavartalan budapest zöldség-gyümölcsezellátása, és egészében véve lényegesen kedvezőbb a múlt évinél. most bőségesebben van gyümölcs, mint 1974 hasonló időszakában volt. így például sárgadinnyéből. napi 15-17, görögdinnyéből pedig 15-20 vagonnal hoznak forgalomba, mindkettőből lényegesen többet, mint egy évvel ezelőtt. tavaly augusztus első napjaiban alig volt körte, az idén ebből is több van, csakugy mint a különféle almákból, s bőségesebben kapható őszibarack.

burgonya, hagyma és fokhagyma rendelés szerint érkezik, s zöldségfélék közül csupán karfiolból és kelkáposztából van időszakos áruszűke. igaz ugyan, hogy a karfiol főszeszona nem is most van, hanem szeptember végén. sárgarépából, gyökérből már megszűnt az elmúlt hetekben tapasztalt hiány és ha az időjárás közbe nem szól - e hét közepére már igény szerint érkezik zöldpaprika is. nem gond a lecsófőzés: olcsó a paprika és a paradicsom, mindkét cikk ára alatta marad a múlt évinek. tavaly ugyanis 16 forint volt augusztus 5-én az I. osztályu paprika ára, most 7.60 -ért kapható, a II. osztályu pedig 5 forint 60 fillérért, a múlt évi 11 forinttal szemben. a nem szabványos, az ugynevezett lecsópaprikáért a tavalyi 7 forint helyett most 4 forintot kérnek, s 4 forint a paradicsom is, amit a múlt év megfelelő időszakában 4.40 forintért adott a zöldség. - kovászolni való uborka a tavalyi 6 forint helyett most 5 forintért kapható. a salátának való pedig a múlt évi 5 forinttal szemben 2.50 forint kilogrammonként.

a nagyvásártelepen egyébként igazi nyári forgalom van, nettósúlyban számítva naponta 90-100 vagon árut küldenek szét a budapestieket ellátó bolthálózatba és különféle intézményekbe./mti/

--

7.50/a

- 14 -

g2rg

bb.13. javult a háztartási gépek minősége - sok még hibás butor - a vevők többet reklamálnak

1/sb/tr/ie/a/-cz

1975. augusztus 5.

a kereskedelmi minőségellenőrző intézet összegezte az év első felében elvégzett vizsgálatait. ebből kitűnik, hogy összesen 45 690 termék minőségét ellenőrizték műszeres és laboratóriumi vizsgálatokkal, 2506 árumintával többet, mint múlt év azonos időszakában. elsősorban a megbízásra végzett ellenőrzésekkel növekedett munkájuk. így a vásárlók reklamációinak alapján a korábbinál 30 százalékkal több termék ellenőrzésére kaptak megbízást. a kereskedelmi felügyelőségek is több feladatot adtak az intézetnek, s közösen végeztek ugynevezett célvizsgálatokat a hus-, és huskészítmények, a zöldség- és gyümölcslészek, a csecsemő és gyermekellátási cikkek, a konfekcióipari termékek, a mezőgazdasági kisgépek és kerti szerzők minőségének ellenőrzésére. a műszeres, laboratóriumi vizsgálatok alapján 4 862-vel több szakvéleményt adtak ki, mint múlt év első felében.

az ország üzlethálózatának 918 kereskedelmi egységében tartottak hatósági ellenőrzést. egyebek között a kiskereskedelmi hálózatban több mint háromezer kiló húsu minőségét vizsgálták, s ennek mintegy 30 százalékat kifogásolták. első sorban a kőbászféléknél, a főtt-füstölt áruknál, a hurkánál és a felvágottaknál állapították meg hibákat az alapanyag kivágásában, aprításában és kidolgozásában, a szakszerűtlen kereskedelmi tárolásban, árukezelésben. a boltokban megvizsgált csaknem ezer tej- és tejtermék-minta tulnyomó része - 95 százaléka - megfelelt a követelményeknek. több mint négyezer péksütemény minőségét ellenőrizték, s ebből mindössze néhány darab adott kifogásra okot. a fővárosban és vidéken létesített több új, korszerű sütőüzem ellátási körzetében javult a kenyér- és a péksütemény minősége.

a géppel és a kézzel készített száraz tészta minősége is megfelelt, a forgalomba hozott áruk tulnyomó része első osztályu volt. korábban még sokszor kifogásolták, hogy a kézzel gyurt száraz tészta tojástartalma kevesebb volt a csomagoláson feltüntetetté, de ebben a félévben már egyetlen vizsgálati anyag sem adott okot ilyen kifogásokra.

/folyt.köv./

7.55a

- 15 -

g2rg

bb.13./ javult.....folyt./-a

az ételkonzervek, a gyorsfagyasztott mirelit félkész és kész-
ételek, a leveskockák és tasakos készítmények, a halkonzervek
minősége kielégítette az előírt követelményeket, megfelelő
minőségben került forgalomba a befőtt és a dzsem nagy része
is. a téli hónapokban a zöldség-és a gyümölcs minősége az
őszi tárolás kedvezőtlen körülményei miatt gyenge volt. a
friss zöldség, főzelék és gyümölcs, továbbá a déligyümöl-
csök minősége azonban már a legtöbb esetben megfelelt az elő-
írásoknak.

a ruházati termékek minőségét kedvezően javította a kor-
szerű textilárúk újabb változatainak forgalombahozatala. a
méterárúk, a felső-, és alsóruházati konfekcionált gyártmányok

minősége a korábbinál ritkábban adott okot kifogásolásra. :: ez-
uttal sem volt azonban kielégítő a cipők, főként a női cipők
minősége. megállapították, hogy az ellenőrzött női cipők 30
százalékát sorolták a kereskedelmi hálózatban a szükségesnél
magasabb minőségi osztályba. a hibák között gyakori volt a
rosszul felerősített talp-és sarok, a cipő kérgének elformát-
lanodása, és a vízállósági követelmények megszegése. kedvező,
hogy számottevően javult a náobb értékű háztartási gépek-
hűtőszekrények, mosógépek, centrifugák, porszívók - és a fő-
ző-sütő, és vízmelegítő készülékek minősége. ugyanakkor ellen-
kező előjelű a változás a híradástechnikai gyártmányoknál,
növekedett a hibásan forgalomba hozott termékek aránya. a
megvizsgált televízióknak 21, a magnetofonoknak 38, a lemez-
játszóknak 30 százaléka adott okot hatósági intézkedés-
re.

ezuttal is sok volt a jogos kifogás a forgalomba hozott
butorok minősége ellen. a kereskedelmi hálózatban csaknem ezer
különböző butor minőségét vizsgálták, s ezeknek alig egyötö-
de volt kifogástalan. technológiai mulasztások, konstrukciós
hibák és silány minőségű anyagok felhasználása miatt a
megvizsgált butorok egyharmadánál hatósági intézkedést kellett
tenni. a mosó-mosogató és tisztítószeres minősége megfelelő volt,
s ebben az időszakban már a korábbinál kevesebb lejárt szava-
tosságú terméket találtak. több esetben még kifogásolni kel-
lett, hogy hiányzik a termék használati utasítása. ezért egye-
bek között a siccisol-7241 száradásgátló szer - bár minő-
sége megfelelő volt - árusítását a használati utasítás pótlá-
sáig valamennyi kereskedelmi szervezetnél megtiltották.

/folyt.köv./

8.00/a

- 16 -

g³⁰g

bb.13./ javult.....2.folyt./-a

a különböző gyártási hibák, vagy a kereskedelmi háló-
zatban elkövetett mulasztás miatt csaknem ezer esetben köte-
lezték a vállalatokat arra, hogy a nem megfelelőre minősít-
ett árukészletet vonják ki a forgalomból, vagy ármérséklés-
sel, a kifogásolt készlet átválogatásával és egyéb előírt
módon oldják meg az árusítást. egyebek között a vegyes
iparcikkek körében 15 termék árusítását tiltották be és 286
esetben kötelezték a forgalomba hozókat, hogy javíttassák
meg a hibásnak minősített műszaki árukat. a vendéglátóipari
szolgáltatások ellenőrzésénél megállapították, hogy még mindig
sok esetben károsítják meg a vásárlókat az ételek és italok
kiszolgáltatásánál, főként az előírtnál kevesebb nyersanyag ki-
adásával, illetve az italárúk vizezésével. a súlyosabb hibák
miatt 186 esetben tettek javaslatot az illetékes kereskedel-
mi felügyelőségnek szabálysértési eljárás megindítására.

a vásárlók reklamációi alapján az intézet ez év első
felében összesen 15 725 terméket, 3 592-vel többet vizsgált
meg, mint múlt év azonos időszakában. a megalapozott, jogos
panaszok aránya azonban mérséklődött, 70-ről 67 százalékra
csökkent. kedvező, hogy a vállalatok mind nagyobb arányban él-
nek azzal a lehetőséggel, hogy a kereskedelmi forgalomba ho-
zatal előtt nemcsak a kötelezően előírt, hanem más terméke-
ket is előzetes minőségvizsgálatra küldjék. így a forgalom-
bahozatal előtt összesen 1242 hazai terméket és 1085 import
mintát vizsgáltak meg. ebből mindössze 996 a kötelező vizsgá-
latra küldött termék. a megállapított súlyosabb hibák vagy a
vásárlók érdekeit más okból sértő eset miatt összesen 490 ter-
méket minősítették a forgalomba hozásra alkalmatlannak, vagy
meghatározott feltételekhez kötötték az árusítást. /mi/

..-

bb.14. butorlap - faforgácsos pozdorjából

vid/fm/a/-cz

1975. augusztus 5.

az ország kendergyáraiban egy évtizede még hegyekként
tornyosult a kenderfeldolgozás hulladéka, a pozdorja. azóta
a kenderfonó és szövőipari vállalat olyan tökéletes
technológiát dolgozott ki a gyufaszál nagyságú törmelék bu-
torlapokká alakítására, hogy ez az anyag hazánkban és kül-
földön is mind keresettebbé vált.

/folyt.köv./
8.10/a

- 17 -

g³⁰g

bb.14./ butorlap.....folyt./-a

igy a ,, hegyek,, nemcsak eltűntek, hanem a pozdorja már már hiánycikként szerepel. ez utóbbihoz hozzájárul az is, hogy az utóbbi években - főként a műanyagok javára - csökken a ke/ndertermesztés és a feldolgozás. ezért a pozdorját úgy pótolják, hogy az anyagot,, összeházasítják,, faforgáccsal. meghatározott arányú keveréssel ugyanolyan jó minőségű butorlapot nyernek, mint tisztán pozdorjából. így előreláthatólag nem csökken majd az ilyen butorlapok évi mintegy 50 000 köbméteres mennyisége. /mti/

-. -

bb.15. az országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállításra készül az emg esztergomi gyáregysége

vid/fm/a/-cz

1975. augusztus 5.

nagy segítséget nyújt a mezőgazdaságnak az elektronikus mérőkészülékek gyárának esztergomi gyáregysége: újabb és újabb, az iparszerű termelésben nélkülözhetetlen korszerű automatikákat gyárt. az idén már több mint 300 vetésellenőrző monitora működött a termelési rendszerek külföldi gyártmányu vetőgépein. ezek az elektronikus berendezések olcsóbbak, mint a korábban az usa-ból vásárolt készülékek és pontosságban felveszik azokkal a versenyt. a csoroszlyákra szerelt berendezés egyértelműen különbséget tesz a hibás és a hibátlan vetés között, és a traktorosfülkében lévő monitoron hang-, valamint fényjelzéssel adja tudtul, ha baj van. számológyságával a vetés sűrűségét is méri. ez döntő fontosságú, hiszen az iparszerű termelésnél a nagy hozamok nagy mennyiségű, hektáronként 55- 65 000 mag elvetését igénylik.

az esztergomi gyár új termékét bemutatja az augusztusban megnyíló országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállításon. kiállítja azta a mintakészülékét is, amely digitális számjelzőjével azonnal megmutatja a gabonafélék nedvességtartalmát. látható lesz majd a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár 96-soros gabonavető-gépéhez, valamint más - kukorica-, szója- és cukorrépa vetésére alkalmas - gyártmányaihoz készített ellenőrző műszer. az emg-nek a mezőgazdasági kiállításon való megjelenése jól tükrözi a fejlett iparnak és a fejlett mezőgazdaságnak egymásra gyakorolt hatását. nem véletlen ugyanis, hogy éppen komárom megyében születtek meg az első magyar gyártmányu mezőgazdasági automatikák. innen indult hódító útjára a bábolnai iparszerű kukorica-termelési rendszer és az ikr közös vállalat kezdeményezésére láttak hozzá az esztergomiak ezeknek a berendezéseknek a gyártásához. /mti/

-. -

8.30/a

- 18 -

10⁰⁰g

bb.16. rendőrségi hírek

s/a/hgy

1975. augusztus 5.

miskolc belterületén doma árpádné 53 éves alkalmi munkás, helyi lakos figyelmetlenül féktávolságon belül egy kis tehergépkocsi elé szaladt, amely elgázolta. az asszony olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

veszprém megyében külsővat belterületén sipos lászló 22 éves festősegéd, marcalgergelyi lakos motorkerékpárját figyelmetlenül vezette, áttért a baloldalra és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő motorkerékpárral, amelynek vezetője, kovács sándor 16 éves gépszerelő, helyi lakos súlyosan megsérült. sipos a baleset után a helyszínre érkező orsós lászló 27 éves tsz-dolgozó, marcalgergelyi lakossal segítségnyújtás nélkül továbbhajtott. a rendőrség sipos lászlót és orsós lászlót elfogta és őrizetbe vétel mellett indult ellenük eljárás. a sérültet kórházba szállították.

borsod megyében szakácsi község külterületén a szántó földön laczkó béla 40 éves erőgépvezető, szakácsi lakos vontatóval takarmánnyal megrakott pótkocsival felborult. a baleset következtében a vontató maga alá temette laczkó bélát, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat folyamatban van.

vás megyében a bobai vasutállomáson németh lászló 17 éves tanuló, celldömölki lakos a vágányok között figyelmetlenül közlekedett és egy személyvonat halálra gázolta.

kötcsesi lakásán nagy lászló györgyné 17 éves háztartásbeli megfojtotta 2 hónapos síró csecsemőjét, nagy tünde zsuzsannát. a somogy megyei rendőrfőkapitányság őrizetbe vétel mellett indított eljárást az asszony ellen. /mti/

-. -

9.45/a

- 19 -

10³⁰g

bb.17. lisztszállítás tartálykocsival

vid/kz/a/hgy

1975. augusztus 5.

a fejér megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat kedden megkezdte a liszt tartálykocsi szállítását székesfehérváron. a székesfehérvári malomból 5 tonnás ifa tehergépkocsikra szerelt tartályban továbbítják a lisztet a székesfehérvári kenyérgyárba. a tartálykocsi kompresszora 0.6 atmoszférás nyomással fujja ki a lisztet a kenyérgyár fémsilóiba. a malomból havonta 60 vagon lisztet szállítanak tartálykocsival. a számítások szerint az ömlesztett lisztszállítás 25 százalékkal olcsóbb a hagyományosnál, emellett nehéz fizikai munkát is helyettesít. a vállalat három tartálykocsival megkezdte a takarmánytáp ömlesztett szállítását is. a tervek szerint az őszre elkészül a fejér megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat új tárolótelepe bicskén. ezt is tartálykocsi szállításra rendezik be./mti/

--

bb.18. nagyszabású rekonstrukció - 200 tonnával több kötöttáru

vid/kz/a/hgy

1975. augusztus 5.

nagyarányu rekonstrukció kezdődött a budapesti finomkötöttárugyár debreceni üzemében. új épületbe, korszerű gépeket szerelnek be. mindez lehetővé teszi, hogy a jelenlegi 300 tonna helyett évente ötszáz tonna kötött árut állítsanak elő. korszerű, a divathoz gyorsan igazodó termékeket gyártanak majd, s ehhez egyre több hozzáértő munkásra van szükség. a fejlesztési tervekkel párhuzamosan megkezdődött a szakmunkások képzése is. ennek első eredményeként az ipari szakmunkásképző intézet kihelyezett tagozatán 29 sikkötő, két-száztizenhárom konfekció varró és tizenhárom műszerész tett sikeres vizsgát, illetve kapott szakmunkás bizonyítványt. az új szakmunkások többsége az általános iskola elvégzése után kezdte meg a tanulást. az idősebb dolgozók közül jelenleg mintegy 200-an tanulnak napi munkájuk mellett. /mti/

--

11.15/a

- 20 -

1230g

bb.19. 4,5 millió köbméter metánt szivattak ki a mecseki szénbányákból - csökkent a súlyos balesetek száma

vid/kz/a/hgy

1975. augusztus 5.

kedvező volt a balesetek alakulása az év eddigi részében a mecseki szénbányáknál. a kerületi bányaműszaki felügyelőség értékelése szerint javult a biztonság, jelentősen csökkent a súlyos balesetek és üzemzavarok száma a múlt esztendő hasonló időszakához képest. az eredményekben döntő szerepe van az előrelátó műszaki tervezésnek, a fokozott ellenőrzésnek s annak, hogy a felszabadulási és kongresszusi versenyben a fizikai és műszaki dolgozók teljesítik a biztonsággal kapcsolatos felajánlásukat. szigorúbban jártak el a mulasztókkal szemben is. ötvenkilenc személy ellen folytattak szabálysértési eljárást. a felügyelőség 38 munkahelyen szüntette be a termelést, mivel a feltételeket nem találta megfelelőnek. a mecseki szénmedencében jellemző természeti veszélyek, így a sujtólégrobbanás elhárítása érdekében fokozták a gázlecsapolást. ez év első felében minden eddiginél nagyobb mennyiségű metánt szivattak le zárt csővezetékben, hogy ne szennyezze a bányák levegőjét. a külszínre szállított 4,5 millió köbméter gáz pécs város jelenlegi gázellátásának egynegyedét fedezné.

az ideai tapasztalatok azt mutatják még, hogy a munkavédelem és balesetelhárítás terén az eredményességet a műszaki megelőzés mellett a dolgozókkal való fokozottabb foglalkozás, a rendszeres képzés, munkavédelmi tájékoztatás és ezek lelkiismeretes betartása biztosíthatja. a közeli napokban megjelenik a gázkitörés elleni küzdelem fokozására készített oktatási anyag, amely elsősorban a bányában dolgozók, valamint ott ellenőrzést, irányítást végző műszakiak számára foglalja össze a legfontosabb ismereteket, tennivalókat./mti/

--

bb.21. megölte vejét

s/a/hgy

1975. augusztus 5.

kálmán györgy, 44 éves vízvezetékszerelő, budapest vii. kerület szövetség u. 22. szám alatti lakásukban, ittas állapotban, szóváltás közben kenyérvágó késsel nyakon szúrta vejét, kovács józsef 23 éves festősegédet, aki a sérülés következtében meghalt. kálmán cselekménye elkövetése után a helyszínről elmenekült. a rendőrség rövid időn belül elfogta és őrizetbe vétel mellett emberölés büntetvének alapos gyanúja miatt indított ellene eljárást./mti/

11.25/a

- 21 -

1230g

bb.20. gépesítették a személyszállítást dorog legujabb bányájában

vid/kz/a/hgy

1975. augusztus 5.

a bányászokat kimélő gépesített személyszállító berendezéseket helyeztek üzembe lencsehegyen, dorogi szénbányák legujabb bányájában. mostanáig csak fárasztó gyaloglás után, meredek uton jutottak el munkahelyükre a bányászok, s hasonlóképpen érkeztek műszak végén a felszínre. ennek megszüntetésére három millió forintos beruházással gépesítették a személyszállítást az aknában. a zárt rendszerű kocsihoz öt perc alatt szállítanak egyszerre husz bányászt a föld alá munkahelyük közelébe, illetve a külszínre. az új szállítórendszer fél évvel határidő előtt adták át a bányászoknak.

az év végéig befejeződik az új lencsehegyi bánya teljes kialakítása is. a kedvező fekvésű, a föld felszínéhez közeli szénből jelenleg naponta 45 vagonnal küldenek a felszínre, de jövőre, amikor eléri a végleges kapacitást, napi nyolcvan vagonra emelkedik a széntermelés. /mti/

--

bb.22. művelődélméleti nyári egyetem szegeden

vid/kz/a/hgy

1975. augusztus 5.

kedden szegeden megnyílt a tit művelődélméleti nyári egyeteme. fő témája a társadalom és a műveltség izlésformáló hatásainak elemzése. hallgatói népművelők, tanácsi dolgozók, művelődési házak igazgatói, könyvtárosok, a tit szervezetek munkatársai. együttesen mintegy 200-an vesznek részt. a megnyitón előbb szabó g. lászló, a szegedi pártbizottság osztályvezetője tartott tájékoztatót a vendéglátó város gazdasági és kulturális életéről, majd dr. vonsik gyula, a tit főtitkára ,, az izlés helye a műveltségben,, címmel tartotta meg referátumát.

a következő napokban pártmunkások, akadémikusok, egyetemi tanárok, még tizen négy előadásban elemzik az izlés fogalmát, a szocialista közgondolkodás-, a tudás, a formatervezés,- a divat és az izlés összefüggéseit. s szó lesz az izlés formálhatóságának elvi és gyakorlati kérdéseiről, valamint a párt xi. kongresszusának határozatából adódó közművelődési feladatokról is.

/folyt.köv./
12.30/a

- 22 -

12^{ko}g

bb.22./ művelődélméleti.....folyt./-a

a hallgatók délutáni konzultációkon, kezekasztal-beszélgetésekben vitatják meg az előadásokat. szabadidejükben megtekinthetik a szegedi ünnepi hetek különféle programjait, a szabadterei játékok soronlévő dóm téri előadásait. /mti/

.-.

bb.23. ujdonság: óvodacipőt készít a sabaria

vid/kz/a/-cz

1975 . augusztus 5.

sikerrel zárult a sabaria cipőgyár nyári börzéje. a hazai cipőnagykereskedelmi vállalatok, továbbá a centrum, a luxus és a szövethuzati áruházak szakemberei másfél-millió pár női, férfi és gyermekcipőt rendeltek 1976 első félévére a szombathelyi gyártól. a budapesten megtartott börze ujdonsága volt, hogy a megrendeléseket a helyszínen szerződéskötés követte, s ebben pontos szállítási határidőket rögzítettek.

a sabaria hazánk legnagyobb gyermekcipőgyártó üzeme, így az e korosztálynak szánt harminc-féle lábbeli között ismét több ujdonság is van. jövőre kerül az üzletbe a fröcsi talpu, posztó felsőrésű óvodacipő. a nők számára több mint negyven szandál és cipőfajzont fogadott érdeklődéssel a kereskedelem.

a korábbi börzékhez hasonlóan ezuttal is óvatosan bántak a kereskedők a gyár több új termékével. így a textil felsőrésű szandálból és félcipőből keveset mertek rendelni. a vászoncipők még jövőre is szinte csak kísérleti jelleggel kerülnek forgalomba. hasonló tartózkodással fogadta a kereskedelem a már sikert aratott gyermek és női siesta cipőcsalád új tagját, a férfi betétes magasszárú és félcipőket.

a minőség és az elfogadható árajánlat is közrejátszott a másfél-millió páros gyors megrendelésnél. a sabaria cipők a közepes árfekvésű lábbelik közé tartoznak. további erőfeszítéseket tesznek a gyártó-sorokon, hogy csökkentsék a hibás termékek számát. /mti/

.-.

11.40/a

- 23 -

12^{ko}g

bb.26. hét vagon vashulladékot gyűjtöttek a komáromi kőolajipari vállalat dolgozói

vid/p kz -cz

1975. augusztus 5.

kimagasló eredményt értek el a komáromi kőolajipari vállalat fiataljai a vas-és fémhulladékok gyűjtésében. ennél a vállalatnál szerencsés helyzetben vannak a fiatalok, mert több üzemi részben rekonstrukciós munkák folynak, s így nagy halomban hevernek a vasdarabok a gyár udvarán. először a karbantartók, a szocialista brigádok vizsgálják felül a hulladékokat, s amit csak lehet hasznosítanak, újra beépítenek. ezután következnek - munkaidő után - a kizsesek, akik csak olyan anyagokat gyűjtenek össze, amelyekre a vállalat már nem tart igényt. az összegyűjtött vashulladékot be is rakják a vagonokba. nem egészen három hét alatt 7 vagon vas-és fémhulladékot gyűjtöttek össze a kkv fiataljai. a jövő hét elejére be is fejezik az akciót, addigra ismét több vagonra való anyagot mentenek meg a kohászat részére. /mti/

-. -

bb.27. elkészült a balfi gyógyszálló

vid/p -cz

1975. augusztus 5.

a balfi kénes gyógyvizet már a rómaiak is ismerték. balf a múlt század második felétől egészen a második világháború kitöréséig európai híres fürdőhely volt, és rendszeresen fogadott vendégeket a tengerentúli országokból is. a háború alatt és az azt követő években a fürdőépületek erősen megrongálódtak.

a nyugat-dunántúli üdülőkörzet fejlesztéséről szóló kormányhatározat szellemében néhány évvel ezelőtt nagyszabású fürdőfejlesztési program kezdődött, a fertő-tó menti, festői fekvésű faluban. az első létesítmény, az öteleteres gyógyszálló elkészült. megtörtént az épület műszaki átadása, és még az idén fogadja első vendégeit is a 180 személyes szálló. felújítják az egykori neobarokk stílusban épült szálló épületét is. ez az épület 40 férőhelyes lesz, és az év végére készül el. megszervezik a bejáró betegek gyógykezelését is. őket fizetővendégszolgálati szobákban helyezik el.

a gyógyfürdő parkjának felújítására is jelentős összegeket költöttek. az állomástól a fürdőig vezető híres gesztenyes fasor végére ismét felállították a székely kaput. rendbehozták a fürdőkápolna késői középkori híres freskóját is. a balfi gyógyfürdői beruházás értéke meghaladja a 130 millió forintot. a két gyógyszálló a soproni állami szanatóriumhoz tartozik, s a legkorszerűbb gyógyászati felszerelésekkel végzik benne a gyógyító munkát. a legfőbb gyógytényező természetesen továbbra is a kitűnő összetételű gyógyvizet lesz. /mti/

12.50/p

13¹⁰g

-. -
-24-

bb.28. új zsiguli és fiat szaküzlet - vevőszolgálat a helyszínen és telefonon

t/sz/be/ie/a/-cz

1975. augusztus 5.

ziguli, fiat és polski fiat szaküzlet, valamint kiskereskedelmi vevőszolgálat nyílt kedden a liszt ferenc tér 4-5. szám alatt. a mintegy 1500 négyzetméter alapterületű üzlet korábban nagykereskedelmi raktár volt. az autókereskedelmi hálózatot az utóbbi időben fokozatosan telepítik ki a főváros külső kerületeibe, s a felszabaduló helyiségeket átalakítják szakközpontokká.

az új zsiguli és fiat szaküzlet kialakításánál felkésztettek a rövidesen forgalomba kerülő polski fiat 126- kis személygépkocsi alkatrészeinek árusítására is.

az üzlet egy része önkiszolgáló rendszerű, ahol ezekhez a gépkocsi típusokhoz szükséges felszerelési cikkek, kényelmi és autópórolási termékek, valamint a gépkocsik karbantartásához szükséges kéziszerszámok vásárolhatók meg.

a mintegy 2500féle alkatrész és autópórolási cikkből a nyitáskor több mint 20 millió forint értékű a raktárkészlet. a tárolásra 1000 négyzetméteres pince és többszáz négyzetméteres földszinti raktérület szolgál.

az üzletben nyílt meg az autóker új szolgáltatása, a vevőszolgálat, amely információkat és szaktanácsadást ad, előjegyzéseket vesz fel és a különböző reklamációs ügyeket is intézi. a vevőszolgálat a helyszínen, valamint a 211-101 telefonszámon áll a vásárlók rendelkezésére. a vevőszolgálat dolgozói összeköttetésben vannak a nagykereskedelemmel és a kiskereskedelmi autóker hálózat üzleteivel, s ily módon tájékoztatják az érdeklődőket arról, hogy melyik szaküzletben kapható a keresett áru. egyúttal az alkatrész vagy részegység szakszerű alkalmazásáról is felvilágosítást nyújtanak. tervezik, hogy telex útján kapcsolatba lépnek a vidéki üzlethálózzal is, és így szükség esetén áruátcsoportosítást kezdeményezhetnek majd.

az autóker vezetői a megnyitás alkalmából tartott sajtótájékoztatón azt is elmondták, hogy rövidesen autóker-kisáruház nyílik a tanács köruton, s 13 újabb szaküzlet épül vidéken, köztük szegeden, győrött, kecskeméten és sopronban, ezeket várhatóan még az idén megnyitják. /mti/

-. -

12.55/a

13²⁰g

- 25 -

bb.29. új kereskedelmi egységek a balatonszemési kempingben
vid/a/-cz 1975. augusztus 5.

balatonszemésen több, mint ezer hellyel bővítette kempingjét a siótour. a táborban most megnyitották a jobb ellátást szolgáló új vendéglátóipari egységeket. a pest-budai vendéglátóipari vállalat a tömegigények gyors kielégítésére új önkiszolgáló éttermet és büfét épített. a balatonszemési új bazársorban nemrégiben több kereskedelmi egységet is megnyitottak./mti/

--

bb.24. időjárásjelentés

a/-cz

1975. augusztus 5.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 5-én
kedden 13.00 órakor:

elszórtan zápor, zivatar

európa nyugati partvidékén a különböző hőmérsékletű óceáni léghullámok hatására változékony, sokfelé zivataros az időjárás. továbbra is magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el a skandináv félsziget középső és déli vidéke, valamint közép-és kelet-európa fölött. ezeken a területeken változóan felhős, száraz az idő. a kárpát-medence a magas nyomású képződmény déli peremén helyezkedik el.

hazánkban hétfőn változóan felhős idő volt, 4-10 órán át sütött a nap. a déli óráktól többfelé alakult ki zápor, zivatar. a zivatart egy-két helyen jégeső is kísérte. a lehullott eső mennyisége általában 5 mm alatt maradt, de néhány helyen elérte az 5-20 mm-t, sőt nagykátáról és miskolc-ról 22 mm-t jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet 23-28 fok között alakult. ma hajnalra 12-16 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős idő volt, az első záport a délelőtt második felében keszthelyről jelentették. a hőmérséklet 11 órakor 20-25 fok között volt.

/folyt.köv./

13.15/a

- 26 -

14⁰⁰ g

bb.24./ időjárásjelentés.....folyt./-a

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 20.0 fok volt, 1,6 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

budapesten ma 12 órakor a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 22 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő, szórványosan kialakuló záporral, zivatarral. mérsékelt időnként élénk északi szél. zivatar idején átmeneti szélerősödés. várhatóan legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 24-28 fok között.

a duna vízállása budapesten 370 cm, vízhőfok 19.2 c.
/mti/

--

bb.25. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke augusztus 5-én 13 óráig

a/se/-cz

1975. augusztus 5.

1. kulturális kapcsolataink az ndk-val
2. virágzik a ciklámen
3. vállalati párszevezetek segítése a beruházások megvalósításában
4. magyar-francia kooperációs szerszámgépgyártás
5. épül a szegedi alsó rakpart lépcsősora
6. műemlék helyreállítás kőszegen
7. filmsorozatok a tv-ben
8. sarjufészek
9. a xiv. kerületi tanács vb ülése
10. szülőtartás
11. csávázógép
12. zöldségellátás
13. háztartási gépek minősége
14. butorlap - faforgácsos pozdorjából

/folyt.köv./

13.20/a

- 27 -

14⁰⁰ g

bb.25./ a belföldi.....folyt./-a

15. emg esztergomi gyáregysége a mezőgazdasági kiállításon
16. rendőrségi hírek
17. lisztszállítás
18. rekonstrukció a debreceni kötöttárugyárban
19. csökkent a súlyos balesetek száma a mecseki szénbányákban
20. gépesített személyszállítás a dorogon
21. megölte vejét
22. művelődéseméleti nyári egyetem
23. óvodacipő
24. időjárásjelentés
25. hírjegyzék

..-

bb.30. a leningrádi kirov balett szólistái, rosztovi néptánc-együttes, tbiliszi gyermekművészek - a 1. magyar-szovjet ifjúsági barátság fesztivál kulturális programja

1/pr/s/h1/a/-cz

1975. augusztus 5.

négyszáz művész-tagja lesz annak a szovjet küldöttségnek, amely az augusztus 8-án kezdődő magyar-szovjet ifjúsági barátság fesztiválra érkezik hazánkba. a fesztivál kulturális programjáról, a szovjet vendégművészekről kérdezte az mti munkatársa pándi andrást, a kisz kb kulturális osztályának helyettes vezetőjét.

- zsufolt programot vállaltak szovjet vendégművészeink - mondotta -, hiszen a fesztivál egy hete alatt csaknem 100 alkalommal lépnek majd közönség elé a fővárosban és vidéken, művelődési otthonokban és építőtáborokban, a keszthelyi fesztiválcentrumban, illetve a szovjet tudomány és kultúra pldz-
táborban. a politikai küldöttséggel 100 művész jön, 50 tagu a rosztovi ének-és néptánc-együttes, s 70 tagu a szverdlovszki énekegyüttes. a testvérkapcsolatok ápolására érkező, és a testvérmegegyeket, városokat felkereső delegációknak 180 művész-tagja lesz. műsoruk, tehetségük, hírnevük előzetes ismeretében mondhatom, hogy valamennyien látni, hallani érdemes produkciót hoznak. a világhírű szovjet táncművészetet képviselik például a leningrádi kirov balett szólistái, közöttük o.vinogradov, az oszszk érdemes művésze, a szovjet állami nagyszínház művészei, közöttük g. kozlova, a balettkar szólistája, s budapestre várjuk sz.zv. gint, a moszkvai sztanyiszlavszkij és nyemirovics-dancsenko zenés színház balettegyüttesének szólistáját.

/folyt.köv./

13.40/a

- 28 -

1k^og

bb.30./ leningrádi.....1.folyt./-a

kedvcsináló a népzenei műsorokhoz: az előadásokon fellép t. rajevszkaja, a belorusz rádió és televízió szólistája, valamint a tbiliszi uttörő palota ,, napfény,, gyermekegyüttese. néhány,, nagy,, név a zeneművészet reprezentánsai közül: j prazdnyicsnyij leningrádból, v. kucsinszkij érdemes művész minszkből. l. lebegy, a moszkvai operettszínház szólistája, a,, glinka,, nemzetközi énekverseny kitüntetettje, valamint v. rogyin, a moszkvai operettszínház neves énekese. esztrád műsorokban tapsolhatnak majd i. kobzonnak, az oszszk érdemes művészeinek, n. bregvadzenak, a gruz szszk népművészeinek és l. vidosnak, a kijevi ukrán koncertiroda szólistájának. nagy sikert jósolunk a,, különleges,, műfajt kedvelő akrobata kettősnek, i. mocsurának és o. pocsevalonnak, akik krasznodárból érkeznek, a .zseromszkij pantomim művészek, aki két vit-diját is mondhat magáénak, valamint egy tánc-kettősnek, a. csernovának és j. medvegyevnek, akik a legutóbbi, x. világ ifjúsági találkozón lettek vit-dijasok.

- a szovjet delegáció gálaestjét augusztus 14-én rendezzük meg a margitszigeti szabadtéri színpadon, előtte augusztus 10-én tartjuk a magyar kulturális küldöttség bemutatkozó gálaestjét a budai parkszínpadon. néhány név ebből a műsorból is: fellép a kisz központi művészegyüttesének ének-kara, rajkó-zenekara, néptánc-együttese és kórusa, a camerata hungarica együttes, hacky tamás és az ex antiquis együttes, a sebő-halmos duó, a bakfark consort, pribolyszky mátyás citera-művész, tokodi ilona, sebestyén mártia és bordás györgy ének-művész.

- a szovjet művészek műsort adnak zánkán az uttörőtáborban, fellépnek székesfehérvárott, szegeden és baján. győrbe várják a szverdlovszki együttest, a paksiak tapsolhatják meg a rosztovi együttest, sikondán adnak műsort a balettművészek,, s keszthelyen is bemutatkozik az akrobata és pantomim-csoport.
/folyt.köv./

13.55/a

- 29 -

15^og

bb.30./ leningrdi.....2.folyt./-a

augusztus 8-án számos építőtáborba is ellátogatnak - halásztelekre például a kobzon együttes, s a mziuri csoport, budakeszire a vidas kvartett, törökbálintra a szverdlovszki együttes, csillebércre a makarov trió, rákospalotára a rosztovi együttes.

- több művész a szovjet megyei, városi küldöttségekkel tart majd országjáró utjukon. az észt komszomol díjával kitüntetett barátság táncegyüttes például felkeresi szolnokot és veszprémet, az előbbi tallinn, az utóbbi tartu testvérvárosa, több helyen lép majd színpadra az ukrán szonjánski táncegyüttes- illetve arnyika ének-zeneegyüttes, hiszen Lvov pécsnek, herszon zalaegerszegnek, vorosilovgrád pedig székesfehérvárnak testvérvárosa. az urusz-marzsanovi ének-és a csecsen-ingusi terület testvérmegyéjét, komáromot, látogatják meg, tíz fős művészcsoport megy szegedre a testvérkapcsolatokat ápoló egyesszából, s békésre várják a testvérváros penzából az ottani mezőgazdasági intézet énekegyüttesét.

- a fesztivál egy hete alatt klub működik majd a szovjet tudomány és kultúra házában. néhány rendezvény ennek programjából is: augusztus 9-én a,, napocska,, gyermekklubot nyitják meg filmbemutatóval, augusztus 10-én szovjet művészeti dokumentumfilmeket vetítenek, augusztus 11-én megrendezik a szovjet és a magyar katonafiatalok találkozóját, augusztus 13-án ékszerkiállítást nyitnak, augusztus 14-én pedig neves szovjet sportolókkal találkozhatnak a klubba látogatók. augusztus 9-én nyitjuk meg a corvin filmszínházban a fesztivál filmapokat, itt első alkalommal a testvérstudiók produkcióiból összeállított műsort vetítünk - zárta nyilatkozatát pándi andrás./mti/

--

bb.31. legyen sokak lelkiismereti ügye a műemlékvédelem- országos tanácskozás egerben

vid/p kz -cz

1975. augusztus 5.

kedden egerben megkezdődött a műemléki albizottságok 8. országos értekezlete. a 3 napos tanácskozáson több mint háromszáz szakemberünk a magyar műemlékvédelem helyzetét illetve feladatait értékelte és vitatta meg. a megnyitóműségeken, amelyen jelen volt Vaskó Mihály, a heves megyei pártbizottság első titkára is, Szalay István, a heves megyei tanács elnökhelyettese köszöntötte a résztvevőket. emlékeztetett arra, hogy egert a hazai műemlékvédelem bölcsőjeként tartják számon, mivel 1868-ban a magyar orvosok és természetvizsgálók országos tanácskozásán ebben a városban hangzott el először javaslat a műemlékvédelmi törvény megalkotására. a /folyt köv ./ 13.55/p

-30-

1540

bb.31. legyen sokak.....folyt/p

a következő előadó dr. Tilinger István, az országos műemléki felügyelőség igazgatója - felszabadulás utáni műemlékvédelem eredményeit ismertette, majd Szilágyi Lajos építési és városfejlesztési miniszterhelyettes tartott előadást a magyar műemlékvédelem távlatairól. hangsúlyozta, hogy műemlékek iránt egyre nagyobb az érdeklődés; nemzeti és emberi szempontból egyaránt kötelességünk építészeti, képzőművészeti és természeti értékeink fokozottabb védelme. a műemlékvédelem ne csak néhány szakember hivatása, hanem sokak lelkiismereti ügye legyen. felhívta a figyelmet arra is, hogy régi építészeti emlékeink konzerválása mellett nem szabad szem elől téveszteni azt, hogy mai építményeink is idők távlatában műemléki értékek lesznek.

dr. Szentistvány Gyuláné a hazafias népfront országos tanácsának titkára, a műemlékvédelem és a közművelődés kapcsolatát elemezve hangsúlyozta, hogy a műemlékek segítenek bennünket történelmünk, nemzeti kultúránk megismerésében és értékelésében. Mende Ferenc az ömf műteremvezetője a műemlékvédelem és az ifjúság címmel tartott előadást. azokkal a lehetőségekkel foglalkozott, amelyet a nemzeti történelemmel kapcsolatos emlékek jelentenek a nevelés számára.

végül dr. Varga János, Eger tanácselnöke a vendéglátó várost mutatta be a résztvevőknek.

a tanácskozás alkalmából az egri gárdonyi Géza színház üvegcsarnokában megnyitották a műemlékvédelem eredményeit szemléltető kiállítást./mti/

--

bb.32. nem szokja meg a szervezet - új gyógyszereket ismertetnek a veszprémi vegyész konferencián

vid/kz/a/-cz

1975. augusztus 5.

kedden veszprémben a vegyipari egyetemen megkezdődött a magyar kémikusok egyesülete szerves-és gyógyszerkémiai szakosztályának hagyományos kétévenkénti vegyészkonferenciája. a négy napos tudományos eszmecsere 380 hazai szakember részvételével, a kutatóintézetek, az egyetemek és a gyógyszeripar képviselői részvételével. a tanácskozást Bruckner Győző akadémikus nyitotta meg, majd a szekció üléseket bevezető plenáris előadások hangzottak el. az első plenáris ülés a biológiai és aktiv szerves vegyületek előállításával, ezek gyógyszeripari fontosságával foglalkozott. a második arra a kérdésre adott választ, hogy jelenleg hol tartanak a vegyészek a peptidek, fehérjék mesterséges előállításában.

/folyt.köv./
14.20/a

- 31 -

1540

bb.32./ nem szokja meg.....folyt./-áa

ebben a témakörben figyelemre méltó eredményeket ért el a kőbányai gyógyszerárugyár. olyan fehérjék előállításával kísérleteznek amelyek a szervezetben igen fontos funkciót töltenek be. ezek az enzimek, amelyek többek között szabályozzák a szervezet zsir, szénhidrát és fehérje anyagcseréjét ugyanakkor jelentős szerepük van a szervezetbe kerülő idegen anyagok - például a gyógyszerek - lebontásában is. a kutatások alapjai lehetnek egy olyan jövőbeli gyógyszernek, amellyel például pótolhatók lesznek a hiányzó enzimek, vagy gyógyíthatóvá válik az öröklődő enzimhiány. a plenáris ülés keretében foglalkoztak azzal is, hogy milyen ujszerű sajátosságok megjelenésével jár a kénatom beépülése a szerves molekulákba.

a négy szekcióülés keretében új gyógyszerek és gyógyszerlehetőségek napirendjére kerülnek. így például részletesen ismertetik a probon - nevű új fájdalomcsillapítót, kutatásának történetét, klinikai tapasztalatait. ennek az új fájdalomcsillapítónak óriási előnye elődjeivel szemben, hogy nem szokik hozzá a szervezet huzamosabb alkalmazás esetén sem.

a gyógyszerigéreték között előkelő helyet foglalt el proszttaglandinok családja. a veszélyeztetett terhesség megtartásában lehet nagy szerepük a jövőben./mti/

--

bb.33. a postai szolgáltatások helyzete a csongrád megyei tanács vb előtt

vid/p kz -cz

1975.-augusztus 5.

a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden szegeden megtartott ülésén a postai szolgáltatások helyzetét vitatták meg. a szegedi postaigazgatóság vezetői arról adtak tájékoztatást, hogy a negyedik ötéves tervben megközelítően 400 millió forintot költenek szolgáltatásaik javítására csongrád megyében. a küldemények felvételét, az anyagok mozgatását egyaránt sok új gépi berendezéssel könnyítették és gyorsították. nemrég új postaházat avattak szeged-algyő városrészében és székkutatson. az idén még négy ilyen épületet adnak át csongrád megye községeiben. hódmezővásárhelyen ebben az ötéves tervben készítették el az új korszerű automata telefonközpontot. legnagyobb beruházásuk a 11.000 állomásos szegedi telefonközpont szerelése sajnos nem halad kellő ütemben. a megyeszékhelyen pedig nagyon rosszak a telefonálási viszonyok. a kis kapacitású elavult központ már nem képes kielégíteni az igényeket. a tanácskozáson ezért is hangsúlyozták, hogy mindent el kell követni a szegedi telefonközpont szerelésének meggyorsítására./mti/

14.30/p

--
-32-

150

bb.35. 11.századi monostor feltárása nagyecsed határában

vid/ra cz

1975. augusztus 5.

dr.németh péter és dr.magyar kálmán régészek irányításával kedden nagyecsed sárvár elnevezésű határrészében újabb árpádkori nemzeti középpontjának feltárása kezdődött meg. középkori dokumentumból ismeretes, hogy nagyecsedtől öt kilométernyire, az ecsedi láp mocsaras területéből kiemelkedő homokdombon ávszazdokkal ezelt állt egy település, sárvár, amely azóta teljesen elpusztult. a település az árpádkorban a német eredetű gutkeled nemzetség, később a várdaiak, majd a báthoriak központja volt. a homokdombot sánccal vették körül, s ezen belül állt a 11.században épült monostor. tavaly talajmunkák végzése közben épületmaradványokra bukkantak. ennek alapján indult meg a kutatás. az egy hónapig tartó ásítás legfőbb célja a monostor alapjainak feltárása, méreteinek, elhelyezkedésének meghatározása, a település temetkezési helyének felkutatása. az ásításokat jövőre továbbfolytatják, akkor a sánc és temető feltárási munkái kerülnek majd előtérbe.
/mti/

--

15.25/ra

150

-33-

bb.34. rekord-uborkaszezon a szegedi konzervgyárban

vid/ra cz

1975. augusztus 5.

a szegedi konzervgyárban megkezdődött az uborkaszezon, ami itt a munka dandárját, a legnagyobb erőfeszítést követeli meg a gyár kollektívájától. az uborka rekord termést hozott, s az üzemben is annyit konzerválnak, amennyire még nem volt példa: mintegy félezer tonnával meghaladják majd a múlt évi mennyiséget. tartósítására a magyar izesítési módszertől az orosz fokhagymázáson át a finn izlés szerinti sózásig a legváltozatosabb recepteket alkalmazzák.

ezekben a napokban tartósítják a legtöbb paradicsomot is: az idény végéig 2.200- vagonnal tesznek el ivólé, lecsó és más cikk formájában. most szállítják szatymaz könyékéről a legszebb, sárgahusu őszibarackokat, amelyből több ezer tonna befőttet, illetve konzervfagylaltok készítenek. újdonságuk a szegedi pap - rikából készített piros paprikacsik, ebből is több mint ezer tonnát szállítanak majd nyugatra exportra.

ezekből a cikkekből a nagy mennyiség ellenére nem teljesíthetik száz százalékra a tervet, mivel a délföldi nagy belvittek miatt terméskieséssel számolnak./mti/

bb.36. a tervezettnél több elsőosztályu nyersvas diósgyőrből

vid/kz/ra cz

1975. augusztus 5.

a diósgyőri lenin kohászati művek nagyolvasztó művének dolgozói a kongresszusi munkaverseny második szakaszára a tervezettnél ötezer tonnával több nyersvas termelését vállalták. a technológiai eljárások következetes betartásával keddig, a vállalt mennyiség kétszeresével - tízezer tonnával - teljesítették túl esedékes tervüket. a mennyiségi túlteljesítés értékét növeli, hogy ugyanakkor a szabvány szerinti elsőosztályu nyersvas arányát a múlt évi ötvenkilenc százalékosról hatvanhat százalékosra emelték. különösen sikeres volt július hónap, amikor az első osztályu nyersvas aránya elérte a nyolcvanhat százalékot.

az energia takarékosagra hozott párthatározat nyomán kidolgozott intézkedési terv végrehajtásával a szürkenyersvasnál hatvan, míg ugynevezett fehér nyersvasnál huszonöt kilogrammal csökkentették a múlt évihez viszonyítva az egy tonna nyersvas előállításához felhasznált kokszt mennyiségét./mti/

15.45/ra

-34-

16⁰⁰

bb.37. szovjet képzőművészek Leninvárosban

vid/kz/ra cz

1975. augusztus 5.

a leninvárosi művelődési intézmények meghívására két szovjet képzőművész érkezett a szotiszaparti vegyipari központba. a vendégek megismerkednek a magyar-szovjet kooperációban épülő olefinmű és kőolajfinomító szerelésével, a város életével. lehetőségük lesz arra, hogy a lenyomásaikat megörökítsék. a tervek szerint a következő években is meghívják leninvárosi látogatásra szovjet képző művészeket, később pedig művésztelepet hoznak létre./mti/

bb.38. munkásvédelmi vetélkedő szekszárdon

vid/kz/ra cz

1975. augusztus 5.

munkásvédelmi vetélkedőt tartottak kedden a kpvdsz tolna megyei bizottságának rendezésében szekszárdon. a babits mihály művelődési központban lezajlott döntőben a vállalatok és a szövetkezetek korábbi házi vetélkedőin legjobbnak bizonyult 11 brigád vett részt. a versenyt a dunaföldvári fogyasztási szövetkezet brigádja nyerte. a második helyet a dombóvári, a harmadikat pedig a bátaszéki fogyasztási szövetkezet brigádja szerezte meg./mti/

bb.39. új gyermekintézményekkel gazdagodik miskolc

vid/kz/ra cz

1975. augusztus 5.

a miskolci városi tanács a negyedik ötéves terv utolsó évében több mint húszmillió forintot fordít új óvoda létesítésére. még ebben az évben elkészül a miskolci üzemek és vállalatok közös költségén száz gyermek elhelyezésére alkalmas új belvárosi óvoda. ugyancsak száz személyes óvodát kap a nagyobb részt munkáslakta bulgárföldi lakótelep. az eszperantó téri negyed pedig kétszáz gyermek befogadására alkalmas óvodát kap.

az épülő avasi városnegyedben, valamint az ugynevezett öszszekötő városrészben összesen kétszázhusz csecsemő elhelyezésére megközelítőleg harmincmillió forintért építenek bölcsődét./mti/

15.50/ra

-35-

↳ három

16¹⁰

bb.40. 400 szereplőt várnak a tatai országos nemzetiségi fesztiválra

vid/ra kz cz

1975. augusztus 5.

kedden tartotta tatán utolsó ülését az országos nemzetiségi fesztivált előkészítő bizottság. a megbeszélésen részt vettek a hazánkban élő német, szlovák, román és délszláv nemzetiségek demokratikus szövetségeinek képviselői is. a tatán augusztus 18-21 között megrendezésre kerülő nagyszabású találkozón 9 együttes 400 taggal szerepel. programban van három vidéki fellépés is: bakonyzombathelyen, szolnokon, és sárisápon adnak műsort. a két utóbbi községben a helyi német illetve szlovák együttes is részt vesz a műsorban. augusztus 20-án az oroszlanói bányász fuvószenekar térzenéje vezeti be a gálaműsort, ezt követi a város főutcáján a népviseletbe öltözött együttesek színpompás, táncos felvonulása, majd a szabadtéri színpadon kerül sorra a non-stop műsor. tatát nemcsak festői környezetű szabadtéri színpada teszi alkalmassá a házigazda szerepére, hanem az is, hogy komárom megyének gazdag nemzetiségi hagyományai vannak. a találkozók alkalmából felújítják a tatai nemzetiségi múzeum anyagát./mti/

--

bb.41. vállalatvezetők értekezlete a tervhivatalban

gg/ie/ra la

1975. augusztus 5.

huszár istvánnak, a minisztertanács elnökhelyettesének, az országos tervhivatal elnökének vezetésével kedden az országos tervhivatalban értekezletet tartottak mintegy 80 nagyvállalat vezetői részére a tervezéssel kapcsolatos időszerű feladatokról.

az értekezleten részt vettek a vállalatok felügyeletét ellátó minisztériumok, országos hatáskörű szervek és a szövetkezetek országos tanácsainak vezető munkatársai is. dr. hetényi istván tervhivatali államtitkár az v.ötéves népgazdasági terv kidolgozásának helyzetéről, madarasi attila pénzügyminisztérium államtitkár a szabályozórendszerek 1976. január 1-én bekövetkező változások indokairól és várható hatásairól adott tájékoztatót./mti/

--

16.45/ra

-36-

1400

bb.42. hazaérkezett a budapesti madrigál kórus

k/ro/tr/hi/ra la

1975. augusztus 5.

nagysikerű spanyolországi, franciaországi, olaszországi és jugoszláviai fesztivál-vendégszereléseiről kedden hazaérkezett a budapesti madrigál kórus./mti/

--

bb.43. elhunyt tóth jános

vid/fm/ra la

1975. augusztus 5.

tóth jános, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje augusztus 5-én hódmezővásárhelyen 89 éves korában elhunyt. temetése augusztus 7-én, csütörtökön 13 órakor lesz a hódmezővásárhelyi római katolikus temetőben.

az mszmp hódmezővásárhelyi városi bizottsága.

/mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

ra la

1975. augusztus 5.

a bb.30. számú hír / a leningrádi kirov balett... / 2.folyt. első sorából az „augusztus 8-án”, dátumot kérjük t ö r ö l - n i !!!

/mti/

--

16.55/ra

bb. 44. az mszmp kb részvétőlírata

gg/rj la

1975. augusztus 5.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban fejezte ki részvétét a francia kommunista párt központi bizottságának benoit frachon elvtárs, a párt politikai bizottságának tagja, a francia általános munkásszövetség elnöke elhunytá alkalmából. /mti/

--

17.00 rj

- 37 -

1405

bb. 45. tatabánya vendégei - szovjet katonaárvák találkoztak magyar nevelőszüleikkel

vid/rj fm la

1975. augusztus 5.

szülőföldjük meglátogatására érkezett kedden a szovjetunióból tatabányára nelja koszolapov és ikertestvére, jurij koszolapov. a szovjet fiatalok ugyanis 30 évvel ezelőtt tatabányán születtek. édesanyjuk, anasztázia jefremovna koszolapova hadnagyorvosnő - aki férjével együtt a felszabadító csapatokkal érkezett a bányászvárosba - a két kicsi születésének órájában meghalt. a félárva édesapja, koszolapov kapitány nehéz helyzetbe került, a mostoha körülmények között, megfelelő táplálék híján az ikrek élete veszélyben forgott. a kapitány megoldhatatlannak tűnő gondján két tatabányai bányász feleség, dér istváné és karabás tamásné segített: vállalták az újszülöttek gondozását és négy hónapon át szoptatták a kicsinyeket. így mentették meg nelja és jurij életét, akiket a kapitány - mielőtt megerősödtek - hazavitt a szovjetunióba.

az ikrek megmentői hosszú időn át semmit sem tudtak védeenceikről, míg végül 1967-ben tatabányai uttorók és a sajtó segítségével nyomukra bukkantak. azóta sűrűn váltják egymást a levelek az ikrek és megmentőik között. a tatabányai asszonyok, férjeikkel együtt 1969-ben meglátogatták a szovjetunióban az ikreket, akik most viszozzák nevelőszüleik látogatását.

nelja egyébként mérés technikával foglalkozó mérnök herszonban, jurij pedig elektronikus készülékeket gyártó üzem főtechnológusa uljanovszkban. mindketten családot alapítottak, édesapjuk, koszolapov kapitány időközben meghalt.

az ikreket megérkezésükkor a városi pártbizottság, a városi tanács és a városi népfrentbizottság vezetői köszöntötték. tizenkét napig tartózkodnak szülőföldjükön, s ez alatt megismerkednek komárom megyével, budapesttel és a balatonnal. /mti/

- 38 -

bb.46. ünnepélyesen megnyitották a ii.nemzetközi kodály szimpoziumot

t/ro/tr/hi/ra la

1975. augusztus 5.

csaknem 20 ország képviselőinek részvételével kedden a zeneakadémián ünnepélyes keretek között megnyitották a ii.nemzetközi kodály szimpoziumot. az ünnepi ülésen jelen volt a magyar zenei élet több kiemelkedő képviselője. rosta endrének, a kulturális kapcsolatok intézete elnökének megnyitó szavai után pozsgay imre kulturális miniszterhelyettes méltatta kodály zoltán szerepét a nevéhez fűződő zenepedagógiai rendszer megalkotásában. - valljuk, hogy az emberi szellem legfontosabb, kiapadhatatlan erőforrásunk, és hogy országunk jövője nem kis mértékben függ attól, mennyiben tudjuk népünket művelté, kulturálttá tenni, milyen széleskörű az érdeklődés a közös emberi kulturánk, régi és mai értékeink befogadásához - mondotta. - nem titkoljuk büszkeségünket - fűzte hozzá -, hogy a magyarországon megkezdett uttoró munka már régen túllépte országunk határait, hogy kodály zoltán és más magyar zenepedagógusok munkássága számos külföldi országban követőkre talál, s hogy a magyar népzene épülő tanítás egyre több helyen honosodik meg a legkülönbözőbb népek zenéje alapján.

a miniszter helyettes elismerését és köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik magyarországon és külföldön részt vállaltak ebből az áldozatos, de szép munkából. hangsúlyozta: teljes mértékben tudatában vagyunk annak, hogy más nemzetek kulturájának megismerése saját haladásunkat segíti elő, és hogy más országokhoz hasonlóan magyarországnak is van mit letennie az emberiség közös asztalára. végezetül sok sikert kívánt a jelentős tudományos és nevelésügyi értekezletnek és minden résztvevőjének.

ezt követően kodály zoltánné, majd a californiai oaklandban megrendezett i.nemzetközi kodály szimpozium szervező bizottsága nevében mary alice hein köszöntötte a résztvevőket. az ünnepi ülésen dr.ujfalussy józsef, az mta zenetudományi intézetének igazgatója tartott előadást kodály és a zeneakadémia címmel. az ülést a kodály műveiből összeállított hangverseny zárta, amelyen a fővárosi tanács kodály zoltán kórusa működött közre andor ilona vezényletével.

a szimpozium szerdától kecskeméten folytatja munkáját. plenáris előadásokon és kerekasztal beszélgetéseken fejtik ki véleményüket a hazai és külföldi tanárok, zenei szakemberek a világszerte elterjedt kodályi zeneoktatási módszer alkalmazásának tapasztalatainak eredményeit. a szimpozium két hete alatt több rangos hangversenynek ad otthont kecskeméten, s ugyanitt nyitlik meg a kodály zoltán munkásságát, életét szemléltető kiállítás is. /mti/

17.30/ra

-.-
-39-

1450

bb.47. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig:

ra la

1975. augusztus 5.

26. vashulladékgyűjtés
  27. balfi gyógyszálló
  28. új zsiguli és fiat szaküzlet
  29. új kereskedelmi egységek a balatonszemesi kempingben
  30. az i.magyar-szovjet ifjusági barátság fesztivál kulturális programja
  31. műemlékvédelmi tanácskozás egerben
  32. veszprémi vegyész konferencia
  33. a csongrád megyei tanács vb-ülése
  34. rekord-uborkaszezon
  35. xi.századi monostor feltárása
  36. elsőosztályú nyersvas diósgyőrből
  37. szovjet képzőművészek leninvárosban
  38. munkásvédelmi vetélkedő szekszárdon
  39. új gyermekintézményekkel gazdagodik miskolc
  40. országos nemzetiségi fesztivál tatán
  41. vállalatvezetők értekezlete a tervhivatalban
  42. hazérkezett a budapesti madrigál kórus
  43. elhunyt tóth jános
  44. az mszmp kb részvétlívirata
  45. tatabánya vendégei
  46. megnyílt a ii.nemzetközi kodály-szimpozium
  47. hírjegyzék
- /mti/

--

bb.48. dr.lénárt lajos

s/i/ra la

1975. augusztus 5.

mezőgazdasági- és élelmezésügyi miniszterhelyettes vezetésével
kedden küldöttség utazott leningrádba a nemzetközi halászati
kiállításra./mti/

--

18.05/ra

-40

1810

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb.44.számú hír /az mszmp kb részvétlívirata.../4.
sorában az elnöke szó helyett

d i s z e l n ö k e

bb.49. időjárásjelentés

ra la

1975. augusztus 6.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 5-én, kedden este:
mérsékelt meleg idő.

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő, elszórtan záporokkal, zivatarokkal.
mérsékelt, napközben többfelé megélénkülő északi szél. várható
legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 23-28 fok között./mti/

--

bb.50. pénteken temetik molnár tibort

tr/ra la

1975. augusztus 6.

molnár tibornak, a magyar rádió elhunyt olvasószerkesztő-
jének temetése augusztus 8-án, pénteken délután 3 órakor lesz
a farkasréti temetőben./mti/

--

bb. 51. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke
18 órától zárásig
la/rj

1975. augusztus 5.

48. Lénárt lajos leningrádba utazott
49. időjárásjelentés
50. pénteken temetik molnár tibort
51. hírjegyzék

/mti/

--

2100

- 41 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy, lakatos erzsébet